

Z á p i s n i c a

**z 34. zasadnutia Výboru pre rodovú rovnosť Rady vlády Slovenskej republiky
pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
zo dňa 22. februára 2024, o 10:00 hod. (zasadacia miestnosť č. 117)
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (hybridne)**

Prítomní členovia/ky s hlasovacím právom (vrátane poverení na zastupovanie):	24
Online pripojení členovia/ky s hlasovacím právom	10
Ostatní členovia/ky a prizvaní (bez hlasovacieho práva)	12
Neprítomní členovia/ky:	2

Prezenčná listina je dostupná na Spoločnom sekretariáte poradných orgánov.

Návrh programu:

- 1. Otvorenie*
- 2. Kontrola plnenia uznesení*
- 3. Informácia o napĺňaní cieľov Národného akčného plánu na vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2021 – 2025 za rok 2023 (MZVaEZ SR)*
- 4. Informácia o plánovaných aktivitách - výzvach pre národné alebo dopytovo-orientované projekty (MPSVR SR, MIRRI SR)*
- 5. Priority Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v oblasti rodovej rovnosti (MPSVR SR)*
- 6. Stav prípravy transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania (MPSVR SR)*
- 7. Financovanie špecifických podporných služieb pre ženy zažívajúcich násilie a ich deti v kontexte nadchádzajúcej reformy financovania sociálnych služieb (MPSVR SR)*
- 8. Zachovanie a posilnenie inštitúcií v oblasti rodovej rovnosti a násillia páchaného na ženách (KMC, Národná linka pre ženy zažívajúce násilie, MPSVR SR)*
- 9. Rôzne*
 - a) Výskum rodovo podmieneného násillia na ženách 2023: základné zistenia (IVPR)*
 - b) Informácia o výzve mimovládnych organizácií k novele Trestného zákona (OZ Možnosť voľby)*

34. zasadnutie Výboru pre rodovú rovnosť otvoril a viedol, v zmysle čl. 5 ods. 2 Štatútu Výboru pre rodovú rovnosť, štátny tajomník pán Branislav Ondruš.

V úvode poverený predsedajúci privítal účastníkov na 34. zasadnutí Výboru pre rodovú rovnosť konaného v hybridnom formáte, počas ktorého bola časť členov a členiek výboru prítomná prezenčne a časť členov a členiek výboru pripojená pomocou videokonferencie. Zároveň privítal a predstavil nové členky a členov výboru.

➤ **uznášaniashopnosť výboru**

Pri kontrole uznášaniaschopnosti výboru bola potvrdená nadpolovičná väčšina členiek a členov výboru s hlasovacích právom, nakoľko podľa čl. 8 ods. 4 Štatútu Výboru pre rodovú rovnosť je výbor spôsobilý zasadať a uznávať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členiek a členov. **Výbor bol uznášaniaschopný (34/38).**

➤ **schválenie návrhu programu zasadnutia**

Poverený predsedajúci informoval členky a členov výboru, že na základe požiadavky podpredsedníčky výboru, pani Barbory Holubovej, bolo do programu doplnené ako bod č. 3 *Vyhlásenie členiek Komory za mimovládne neziskové organizácie Výboru pre rodovú rovnosť k zrušeniu dotácií na podporu ľudských práv na rok 2024*. V zmysle uvedeného boli následné body rokovania prečíslované. Členky a členovia výboru dostali priestor na uplatnenie pripomienok k návrhu programu.

Poverený predsedajúci vyzval prítomných členov a členky, aby hlasovali o doplnení ako bod č. 3 návrhu programu v zmysle požiadavky podpredsedníčky výboru.

Členky a členovia výboru schválili doplnenie programu a zaradenie ako bod č. 3 návrhu programu *Vyhlásenie členiek Komory za mimovládne neziskové organizácie Výboru pre rodovú rovnosť k zrušeniu dotácií na podporu ľudských práv na rok 2024*. (ZA 33, ZDRŽAL SA 1, PROTI Ø)

Následne štátny tajomník, pán Branislav Ondruš, vyzval prítomných členov a členky, aby hlasovali o schválení programu. **Program bol schválený.** (ZA 33, ZDRŽAL SA 1, PROTI Ø)

Schválený program:

1. *Otvorenie*
2. *Kontrola plnenia uznesení*
3. *Vyhlásenie členiek Komory za mimovládne neziskové organizácie Výboru pre rodovú rovnosť k zrušeniu dotácií na podporu ľudských práv na rok 2024 (OZ Možnosť voľby)*
4. *Informácia o napĺňaní cieľov Národného akčného plánu na vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2021 – 2025 za rok 2023 (MZVaEZ SR)*
5. *Informácia o plánovaných aktivitách - výzvach pre národné alebo dopytovo-orientované projekty (MPSVR SR, MIRRI SR)*
6. *Priority Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v oblasti rodovej rovnosti (MPSVR SR)*
7. *Stav prípravy transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania (MPSVR SR)*
8. *Financovanie špecifických podporných služieb pre ženy zažívajúcich násilie a ich deti v kontexte nadchádzajúcej reformy financovania sociálnych služieb (MPSVR SR)*

9. *Zachovanie a posilnenie inštitúcií v oblasti rodovej rovnosti a násilia páchaného na ženách (KMC, Národná linka pre ženy zažívajúce násilie)*

10. *Rôzne*

a) *Výskum rodovo podmieneného násilia na ženách 2023: základné zistenia (IVPR)*

b) *Informácia o výzve mimovládnych organizácií k novele Trestného zákona (OZ Možnosť voľby)*

Členky a členovia výboru boli oboznámení s návrhom uznesenia VRR k bodu č. 4. Podkladové materiály k bodom č. 4, 5 a 10a) schváleného programu zasadnutia boli členkám a členom Výboru pre rodovú rovnosť elektronicky zaslané vopred.

➤ **Kontrola plnenia uznesení**

Bod č. 2 uviedla tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť Hana Špaleková.

Informovala k uzneseniu VRR č. 85 zo dňa 15.06.2023 k *Súhrnnej správe o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2022*, že materiál bol v júni 2023 prerokovaný aj na Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (uznesenie RVLPNMaRR č. 304 zo dňa 26.06.2023) a vláda SR vzala materiál na vedomie dňa 12.07.2023.

Ďalej k uzneseniu VRR č. 86 zo dňa 27.11.2023 k *Správe o plnení úloh vyplývajúcich zo stratégie a akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021 - 2027 za obdobie rokov 2021 – 2023* uviedla, že vláda SR vzala správu na vedomie dňa 06.12.2023.

Skonštatovala, že všetky úlohy z uznesení Výboru pre rodovú rovnosť sú nateraz splnené.

Záver: Výbor vzal informáciu na vedomie. (ZA 34, ZDRŽAL SA Θ, PROTIΘ)

➤ **Vyhlásenie členiek Komory za mimovládne neziskové organizácie Výboru pre rodovú rovnosť k zrušeniu dotácií na podporu ľudských práv na rok 2024**

Bod č. 3 uviedla pani Adriana Mesochoritsová (OZ Možnosť voľby) za Komoru za mimovládne neziskové organizácie Výboru pre rodovú rovnosť. Text vyhlásenia:

“Vyhlásenie členiek Komory za mimovládne neziskové organizácie Výboru pre rodovú rovnosť k zrušeniu dotácií na podporu ľudských práv na rok 2024

My, členky zastupujúce mimovládne organizácie vo Výbore pre rodovú rovnosť vyjadrujeme hlboké znepokojenie nad rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti SR, ktorým dňa 19.02.2024 zrušilo prerozdelenie *Dotácií v pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zamerané na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie* na rok 2024.

Stalo sa tak náhle a bez diskusie s poradnými orgánmi vlády v oblasti ľudských práv, ľudskoprávnymi mimovládnymi organizáciami či nezávislými inštitúciami na ochranu ľudských práv a ostatnej odbornej obce. Je poľutovaniahodné, že týmto došlo k zrušeniu jedinej štátnej výzvy špecificky zameranej na ochranu ľudských práv a predchádzaniu všetkých foriem diskriminácie. A to práve v dobe, kedy viac ako inokedy potrebujeme v našej

krajine podporovať kultúru demokracie, tolerancie, nenásilia a ochraňovať všetky zraniteľné skupiny pred čoraz explicitnejšími nenávisťnými prejavmi.

Argument, že prostriedky budú použité na ochranu obetí násilia neobstojí. Ochranu a pomoc si zaslúžia všetci obyvatelia našej krajiny vystavení rôznym formám diskriminácie či porušovaniu ľudských práv. Navyše projekty zamerané na predchádzanie diskriminácie a ochranu ľudských práv sú nevyhnutnou podmienkou prevencie aj samotného násilia ako aj iných prejavov diskriminácie. Organizácie a inštitúcie, ktoré mali možnosť čerpať podporu z tejto dotácie zrealizovali množstvo kvalitných a rozmanitých projektov, pričom nimi často nahrádzali nedostatočnú činnosť či chýbajúcu iniciatívu štátu v ochrane ľudských práv. Riešením eliminácie násilia nie je prioritizovanie jednej skupiny zraniteľných ľudí na úkor iných (navyše ak existujú viaceré iné dotačné schémy na ochranu obetí s niekoľkonásobným rozpočtom ako je na celý program ochrany ľudských práv). Takéto vyjadrenia tak iba prispievajú k polarizácii spoločnosti a prehlbovaniu nepochopenia dôležitosti komplexnosti ochrany ľudských práv a potreby aktívnej občianskej spoločnosti.

My členky Výboru pre rodovú rovnosť preto vyzývame ministra spravodlivosti SR Borisa Suska, aby prehodnotil svoje rozhodnutie a obnovil dotačnú schému na ochranu ľudských práv na rok 2024. Rovnako ho vyzývame, aby začal viesť dialóg so zástupkyňami a zástupcami ľudskoprávnymi organizácií a inštitúcií o podpore kľúčových princípov demokracie a základných ľudskoprávných hodnôt, akými sú sloboda, rovnosť, dôstojnosť, spravodlivosť a solidarita.”

K danému bodu sa rozvinula aj diskusia.

Záver: Komora za mimovládne neziskové organizácie Výboru pre rodovú rovnosť schválila vyhlásenie, v zmysle čl. 9 ods. 5 Štatútu Výboru pre rodovú rovnosť, ako **stanovisko Komory za mimovládne neziskové organizácie**.¹ (Prítomné aj online pripojené členky Komory za MNO: 14. ZA 13, ZDRŽAL SA 1, PROTI Ø)

Ref.: Uznesenie Výboru pre rodovú rovnosť č. 87 zo dňa 22. februára 2024

➤ **Informácia o naplňaní cieľov Národného akčného plánu na vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2021 – 2025 za rok 2023**

K danému bodu rokovania boli prizvané zástupkyne odboru OSN a medzinárodných organizácií v systéme OSN (MZVaEZ SR) – JUDr. Ľubica Erdelská a Ing. Ľubica Bindová.

Bod č. 4 uviedla riaditeľka odboru OSN a medzinárodných organizácií v systéme OSN (MZVaEZ SR) JUDr. Ľubica Erdelská.

Informovala členky a členov výboru, že v roku 2000 schválila BR OSN rezolúciu č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti, ktorá sa stala základným kameňom tzv. Agendy ženy, mier a bezpečnosť. Rezolúcia 1325 vyzýva všetky štáty, aby zaistili účasť a zapojenie žien vo

¹ Čl. 9 ods. 5 Štatútu VRR: Komora za mimovládne neziskové organizácie môže v rozsahu pôsobnosti výboru podľa čl. 3 prijať formou uznesenia aj stanovisko. Stanovisko komory za mimovládne neziskové organizácie je prijaté, ak za stanovisko hlasovala najmenej 3/5 väčšina členov/iek komory za mimovládne neziskové organizácie (t.j. minimálne 9 hlasov). Stanovisko komory za mimovládne neziskové organizácie má pre radu odporúčací charakter.

svojich bezpečnostných politikách a pri budovaní mieru, vrátane zvýšenia účasti žien v mierových procesoch a začlenenia rodového hľadiska do úsilia o postkonfliktnú obnovu a medzinárodný rozvoj.

Počas 20 rokov svojej existencie sa Agenda ženy, mier a bezpečnosť stala univerzálnou agendou, ktorá je doplnená celým radom nadväzujúcich rezolúcií. Boj proti násiliu páchanému na ženách počas ozbrojených konfliktov je súčasťou dobrovoľných medzinárodných záväzkov a príslubov Slovenskej republiky nielen v rámci OSN, ale aj v ďalších medzinárodných organizáciách ako EÚ, NATO alebo OBSE.

Pani riaditeľka dôraznila, že agenda Ženy, mier a bezpečnosť sa netýka iba krajín v konfliktoch. Vychádza sa v nej totiž z preukázanej skutočnosti, že násilie voči ženám v oblastiach konfliktov je často pokračovaním rodovej diskriminácie, ktorá existuje už v čase mieru. Rodová rovnosť je tak veľmi dôležitým faktorom mieru a stability. Navyše, je základnou hodnotou a cieľom EÚ, a tiež jadrom agendy 2030. Agenda Ženy, mier a bezpečnosť má teda zásadný význam aj v mierovom období.

Slovenská vláda prijala Národný akčný plán na vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2021 – 2025 (NAP), uznesením vlády SR č. 605 zo dňa 30.9.2020, ktoré stanovuje, že Výbor pre rodovú rovnosť raz ročne prerokuje aktuálne napĺňanie stanovených cieľov. V tejto súvislosti bol materiál zostavený zo vstupov implementátorov NAP – Ministerstva obrany SR, Ministerstva vnútra SR/Prezídium policajného zboru SR, Ministerstva práce a sociálnych vecí SR a Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Jednotlivé rezorty v ňom vyhodnotili napĺňanie cieľov za rok 2023.

Na záver dodala, že Súhrnná hodnotiacia správa bude predložená do 31.03.2026 ako súčasť Národného akčného plánu na roky 2026 - 2030.

Pani Bindová informovala čo sa od prijatia NAP podarilo dosiahnuť na MZVEZ SR:

- rezort v rámci štátnej správy vníma ako priekopníka v agende, aj vzhľadom na skutočnosť, že má priamy prístup k čerpaniu inšpirácií a vymieňaniu si skúseností so zahraničím a primárne s krajinami, kde sa úspešne podarilo prelomiť stereotypy a výrazne pozdvihnúť postavenie žien nielen v diplomacii, ale v celej spoločnosti.
- pripojilo sa k Charte diverzity, ako jedna z mála verejných inštitúcií, čím jasne deklarovalo záujem byť atraktívnym a spoľahlivým zamestnávateľom.
- aktívne spolupracuje aj s akademickou obcou a vysokými školami s cieľom zatraktívniť zamestnanie diplomatiek aj pre mladé ženy
- rodovú perspektívu zahŕňa aj do strategických a plánovacích dokumentov rezortu, najmä v oblasti rozvojovej spolupráce.
- rezortné štatistiky ukazujú, že sa výrazne posunulo zastúpenie žien na riadiacich funkciách, ktoré je v rozmedzí 38 - 48 percent.
- Ministerstvo zriadilo funkciu rezortného psychológa - jeho úlohou je najmä poskytovanie konzultácií zamestnancom a ich rodinným príslušníkom v oblasti interpersonálnej komunikácie, pomoc pri riešení zložitých pracovných, rodinných a krízových situácií v podmienkach ústredia, aj na zastupiteľských úradoch
- uskutočnilo viaceré pozitívne zmeny v kariérnom poriadku v tomto smere.

- ministerstvo organizuje aktivity v oblasti verejnej diplomacie:
 - vnútroministerstvé diskusie venované ženám v diplomacii
 - projekt „Ženy v diplomacii“, ktorého cieľom je komunikovať význam postavenia žien v zahraničnej politike, predstaviť úspešné Slovenky, ktoré sa presadili v slovenskej a medzinárodnej diplomacii a hovoriť o špecifických výzvach, ktoré diplomatická kariéra žien prináša.
 - Výstava Ženy v diplomacii (<https://www.mzv.sk/diplomacia/temy/zeny-v-diplomacii>)
 - Piatok o ženách - každý mesiac MZVEZ SR predstavovalo inšpiratívne ženy, ktorých príbehy sú späté s diplomaciou, politikou, ekonomikou, športom, vedou či umením.

K danému bodu sa rozvinula aj diskusia.

Záver: Výbor vzal na vedomie Informáciu o napĺňaní cieľov Národného akčného plánu na vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2021 – 2025 za rok 2023. (ZA 34, ZDRŽAL SA θ , PROTI θ)

Ref.: Uznesenie Výboru pre rodovú rovnosť č. 88 zo dňa 22. februára 2024

➤ **Informácia o plánovaných aktivitách - výzvach pre národné alebo dopytovo-orientované projekty**

K danému bodu rokovania bola prizvaná zástupkyňa Sekcie riadenia programov EÚ (MPSVR SR) Mgr. Anna Marková, ktorá aj bod č. 5 uviedla.

Informovala, že v rámci priority **4. 1 Aktívny a prístupný trh práce**, v špecifickom ciele **ESO 4.3. Podpora rodovo vyváženej účasti na trhu práce, rovnakých pracovných podmienok a lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k cenovo dostupnej starostlivosti o deti a odkázané osoby** je vecným gestorom Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR.

V rámci špecifického cieľa ESO 4.3. plánuje MPSVR SR v roku 2024 vyhlásiť výzvy financované z ESF zdrojov, ktoré budú napĺňať nasledovné akcie Programu Slovensko 2021-2027:

- vytváranie flexibilných foriem práce pre rodičov malých detí a pre osoby, ktoré poskytujú neformálnu pomoc rodinným príslušníkom odkázaným na pomoc inej osoby pri sebaobsluže (predpokladaná forma NP)
- vzdelávacie aktivity a iné odborné činnosti zamerané na podporu zamestnávateľov pri zabezpečovaní nediskriminačných a primeraných podmienok (predpokladaná forma NP)
- osvetové, informačné a poradenské činnosti zamerané na zmenu spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní (predpokladaná forma NP)
- vytváranie flexibilných foriem starostlivosti o deti vo veku do nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie (predpokladaná forma DOP)
- rozvoj personálnych kapacít v oblasti formalizovanej starostlivosti o deti vo veku do nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie (predpokladaná forma DOP)

V rámci priority **4. 5 Aktívne začlenenie a dostupné služby**, v špecifickom celi **ESO 4.8. Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí, nediskrimináciu a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti, najmä v prípade znevýhodnených skupín** je viacero vecných gestorov MPSVR SR.

V roku 2023 boli v rámci tohto špecifického cieľa vyhlásené nasledovné výzvy k nasledovným akciám Programu Slovensko 2021 - 2027:

- zabezpečovanie individualizovaného a na človeka zameraného prístupu v sociálnych službách na komunitnej úrovni (formou DOP bola vyhlásená výzva „*Podpora aktívneho začlenenia osôb v krízovej situácii v regiónoch dotknutých energetickou transformáciou*“; k tejto akcii zároveň v roku 2024 pripravujeme NP „*Podpora prechodu k poskytovaniu kvalitných komunitných sociálnych služieb*“)
- zaistenie odborných kapacít pre subjekty v oblasti sociálneho začlenenia (formou NP bola vyhlásená výzva „*Podpora a profesionalizácia odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia*“)
- rozvoj komunit prostredníctvom činnosti komunitných centier začlenenia (formou NP bola vyhlásená výzva „*Terénna sociálna práca*“)
- prevencia a eliminácia násillia, individualizované poradenské služby pre obeť násillia a v oblasti podpory duševného zdravia, vrátane anonymizovanej podpory prostredníctvom IKT (formou NP bola vyhlásená výzva „*Prevencia a eliminácia násillia a sociálneho vylúčenia prostredníctvom národných liniek pomoci*“; zároveň v roku 2024 pripravujeme DOP „*Podpora neštátnych anonymizovaných liniek pomoci*“)
- zabezpečovanie činností koordinátorov ochrany detí pred násillím (formou NP bola vyhlásená výzva „*Spoločne za detstvo bez násillia pre všetky deti*“)
- informačné aktivity a mediálne kampane zamerané na niektorú z nasledovných oblastí: násillie na ženách a deťoch, práva detí, podmienky života a práva osôb so zdravotným postihnutím, bývanie, deinštitucionalizácia a komunitné sociálne služby (formou NP bola vyhlásená výzva „*Spoločne za detstvo bez násillia pre všetky deti*“ a zároveň v roku 2024 pripravujeme DOP „*Podpora neštátnych anonymizovaných liniek pomoci*“)
- komplexná podpora osôb vo výkone trestu odňatia slobody a po prepustení, zameraná na zníženie rizika ich sociálneho vylúčenia a zlepšenia predpokladov na ich aktívne začlenenie (formou NP bola vyhlásená výzva „*Šanca na návrat*“)

V roku 2024 plánuje MPSVR SR vyhlásiť výzvy na NP/DOP, ktoré budú naplňovať nasledovné akcie špecifického cieľa ESO 4.8.:

- tvorba a implementácia transformačných plánov poskytovateľov sociálnych služieb zapojených do procesu prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť (formou NP bude vyhlásená výzva „*Podpora prechodu k poskytovaniu kvalitných komunitných sociálnych služieb*“)
- zavedenie funkčného systému inšpekcie sociálnej starostlivosti z pohľadu ľudsko-právnych, procedurálnych, personálnych a prevádzkových aspektov a jeho implementácia do praxe poskytovateľov sociálnych služieb (formou NP bude vyhlásená výzva „*Podpora prechodu k poskytovaniu kvalitných komunitných sociálnych služieb*“)

- komplexné riešenia individuálnej a multidisciplinárnej pomoci deťom s rizikovým alebo neštandardným vývinom a komplexnými potrebami (formou NP bude vyhlásená výzva „Podpora prechodu k poskytovaniu kvalitných komunitných sociálnych služieb“)
- komunitné programy zapájajúce seniorov ako dobrovoľníkov (formou DOP bude vyhlásená výzva „Komunitné programy zapájajúce seniorov ako dobrovoľníkov a komunitné programy na podporu fyzických a kognitívnych funkcií“)
- komunitné programy na podporu fyzických a kognitívnych funkcií (formou DOP bude vyhlásená výzva „Komunitné programy zapájajúce seniorov ako dobrovoľníkov a komunitné programy na podporu fyzických a kognitívnych funkcií“)

K danému bodu sa rozvinula aj diskusia.

Záver: Výbor vzal informáciu na vedomie. (ZA 34, ZDRŽAL SA 0, PROTI 0)

Taktiež mal k uvedenému bodu vystúpiť aj člen VRR za MIRRI SR, Mgr. Adrian Michniewicz, riaditeľ kancelárie štátneho tajomníka I. Pán riaditeľ sa tesne pred zasadnutím výboru ospravedlnil z účasti z dôvodu neodkladných pracovných povinností, avšak dodatočne electronicly poslal písomné podklady.

V rámci plánu výziev Programu Slovensko 2021 – 2027 na roky 2024 a 2025 (Harmonogram plánovaných výziev Programu Slovensko 2021 – 2027 je zverejnený na webe: <https://eurofondy.gov.sk/vyzvy/>) pripravuje MPSVR SR v oblasti rodovej rovnosti výzvy:

V rámci realizácie špecifického cieľa ESO 4.3 s názvom „Podpora rodovo vyváženej účasti na trhu práce, rovnakých pracovných podmienok a lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k cenovo dostupnej starostlivosti o deti a odkázané osoby“ 5 výziev v objeme 60 121 000 EUR. Vyhlásenie výziev je plánované v 3Q/2024:

- o **Výzva pre dopytovo-orientovaný projekt** „Rozvoj personálnych kapacít v oblasti formalizovanej starostlivosti o deti vo veku do nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie“ (Ide o rozvoj personálnych kapacít v oblasti formalizovanej starostlivosti o deti vo veku do nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie) - 30 800 000 EUR;
- o **Výzva pre dopytovo-orientovaný projekt** „Vytváranie flexibilných foriem starostlivosti o deti vo veku do nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie“ (Ide o vytváranie flexibilných foriem starostlivosti o deti vo veku do nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie) - 18 830 000 EUR;
- o **Výzva na národný projekt** „Vytváranie flexibilných foriem práce pre rodičov malých detí a pre osoby, ktoré poskytujú neformálnu pomoc rodinným príslušníkom odkázaným na pomoc inej osoby pri sebaobsluže (Ide o vytváranie flexibilných foriem práce pre rodičov malých detí a pre osoby, ktoré poskytujú neformálnu pomoc rodinným príslušníkom odkázaným na pomoc inej osoby pri sebaobsluže) - 6 771 000 EUR;
- o **Výzva na národný projekt** „Osvetové, informačné a poradenské činnosti zamerané na zmenu spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní“ (Ide o osvetové, informačné a poradenské činnosti zamerané na zmenu spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní) - 2 640 000 EUR;

- o **Výzva na národný projekt** „Vzdelávacie aktivity a iné odborné činnosti zamerané na podporu zamestnávateľov pri zabezpečovaní nediskriminačných a primeraných podmienok“ (Ide o vzdelávacie aktivity a iné odborné činnosti zamerané na podporu zamestnávateľov pri zabezpečovaní nediskriminačných a primeraných podmienok) - 1 080 000 EUR;

V rámci realizácie špecifického cieľa ESO 4.8 s názvom „Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí, nediskrimináciu a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti, najmä v prípade znevýhodnených skupín“ 2 výzvy v objeme 8 797 000 EUR:

- o **Výzva na dopytovo-orientované projekty** s názvom „Podpora neštátnych anonymizovaných liniek pomoci“, ktorej vyhlásenie je plánované v 1Q/2024 (Ide o prevencia a eliminácia násilia, individualizované poradenské služby pre obeť násilia a v oblasti podpory duševného zdravia, vrátane anonymizovanej podpory prostredníctvom IKT) - 5 000 000 EUR;
- o **Výzva na dopytovo-orientované projekty** s názvom „Komunitné programy zapájajúce seniorov ako dobrovoľníkov a komunitné programy na podporu fyzických a kognitívnych funkcií“, ktorej vyhlásenie je plánované v 4Q/2024 (Ide o komunitné programy zapájajúce seniorov ako dobrovoľníkov a komunitné programy na podporu fyzických a kognitívnych funkcií) - 3 797 000 EUR;

K problematike rodovej rovnosti uvádza aj výzvu integrovaných územných investícií v gescii MPSVR SR v rámci realizácie špecifického cieľa RSO 4.1 s názvom „Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva“ v objeme 27 000 000 EUR. Výzva bude zameraná na výstavbu, rekonštrukciu a obnovu zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov a jej vyhlásenie je plánované v 2Q/2024

➤ **Priority Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v oblasti rodovej rovnosti**

Bod č. 6 uviedol generálny riaditeľ sekcie ľudských práv, JUDr. Ján Gabura, PhD. Informoval, že Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí je od decembra 2023 súčasťou vyššie uvedenej sekcie.

Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí plánuje:

- Realizáciu akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitosti
- Realizáciu akčného plánu zamestnanosti žien
- Realizáciu transpozície Smernice v súvislosti s rovnosťou v odmeňovaní
- v oblasti prevencie a eliminácia násilia pripravuje Správu o plnení úloh z NAP prevencie a eliminácie násilia na ženách a ich aktualizácia, vrámci Koncepcie reformy financovania sociálnych služieb plánuje participovať a navrhnúť v časti sociálne služby krízovej intervencie *financovanie špecifických podporných služieb pre ženy zažívajúcich násilie a ich deti*
- Realizáciu Národného projektu Prevencia a eliminácia násilia a sociálneho vylúčenia prostredníctvom národných liniek pomoci

- Prípravu a následnú realizáciu projektu v rámci programu Občianstvo, rovnosť, práva a hodnoty (CERV)
- Prípravu Súhrnnej správy o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2023
- Prípravu a následnú realizáciu projektov z Operačného programu Slovensko

K danému bodu sa rozvinula aj diskusia.

Záver: Výbor vzal informáciu na vedomie. (ZA 34, ZDRŽAL SA 0, PROTI 0)

➤ **Stav prípravy transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania**

Bod č. 7 uviedla riaditeľka odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí JUDr. Veronika Čábi.

Informovala, že členské štáty implementujú transpozíciu **do 7. júna 2026**.

Gestor: MPSVR SR **Spolugestor:** ÚV SR, MS SR, MF SR, MV SR

V októbri 2023 bolo Stále zastúpenie SR pri EÚ požiadané Európskou komisiou (Generálne riaditeľstvo pre spravodlivosť a spotrebiteľov) o určenie kontaktných osôb zodpovedných za vykonávanie danej smernice. Za MPSVR SR boli menovaní nasledovní experti z odboru rodovej rovnosti, odboru ochrany práce, odboru pracovných vzťahov a Inštitútu sociálnej politiky.

Následne boli dňa 19.01.2024 Európskej komisii (JUST EQUAL PAY TEAM) zaslané expertné otázky týkajúce sa transpozície zo strany ORRaRP, ISP, ako aj SNSĽP.

1. Chceli by sme vás požiadať, aby ste objasnili implementáciu ustanovení uvedených v **článku 31, konkrétne štruktúru údajov**, ktoré sa majú poskytovať Eurostatu. Ustanovenie uvádza, že „statistika sa člení podľa pohlavia, ekonomického sektora, pracovného času (na plný/čiastočný úväzok), ekonomickej kontroly (verejné/súkromné vlastníctvo) a veku a vypočítava sa na ročnom základe.

2. V článku 29 ods. 3 písm. c) sa vyžaduje „**zverejnenie údajov** uvedených v článku 9 ods. 1 písm. sektory a regióny dotknutého členského štátu“. Uvítali by sme modelové riešenie, ktoré by tieto požiadavky spĺňalo a dalo by sa prispôbiť slovenským podmienkam.

3. **Aké konkrétne aktívne opatrenia by mala SR prijať na zabezpečenie úzkej spolupráce a koordinácie medzi orgánom pre rovnosť a inšpektorátmi práce?** (článok 25 ods. 2)

4. Podľa článku 25 ods. 3 by členské štáty mali zvážiť pridelenie súm vymožených podľa článku 20 vo forme pokút orgánom pre rovnaké zaobchádzanie. Mohli by ste mi prosím priblížiť tento mechanizmus? Ako mohlo Stredisko (SNSĽP) naložiť s takto vyzbieranými prostriedkami? Na čo by ich mal/mohol použiť?

5. Vzhľadom na to, že monitorovací orgán môže byť súčasťou existujúcich subjektov alebo štruktúr na národnej úrovni, **pod ktorý subjekt ho odporúčate zaradiť?**

6. V odsekoch 56 a 57 odôvodnenia smernice, ako aj v článku 26 sa uvádza, že: Pri posudzovaní uplatnenia dôvodov vylúčenia alebo rozhodnutia nezadať zákazku uchádzačovi, ktorý predložil ekonomicky najvýhodnejšiu ponuku, verejní obstarávatelia by tiež mali byť

schopné zohľadniť skutočnosť, že uchádzač alebo jeden zo subdodávateľov uchádzača nedodržiava zásadu rovnakej odmeny, alebo že členské štáty zväžia, či budú od verejných obstarávateľov požadovať, aby zaviedli **sankcie a podmienky ukončenia zmluvy, prípadne zabezpečiť uplatňovanie zásady rovnakého odmeňovania pri plnení verejných zákaziek a koncesií**. Odborníci poukazujú na to, že sú potrebné záväzné opatrenia na posilnenie zásady rovnakého odmeňovania žien a mužov. Môžu byť navrhované opatrenia považované za záväzné?

Pre kontaktné osoby zodpovedné za implementáciu smernice plánuje Európska komisia usporiadať dva workshopy, predbežne naplánované na 2Q/2024 a 1Q/2025. Stretnutia umožňujú diskusiu „článok po článku“ k vykonávaniu jednotlivých ustanovení a vysvetlenie akýchkoľvek nejasností alebo problematických prvkov smernice z pohľadu jednotlivých členských štátov. Zároveň bude možné usporiadať v prípade potreby s EK aj bilaterálne stretnutia.

V súvislosti s týmito stretnutiami odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí analyzuje jednotlivé ustanovenia a pracuje aj na analýze predpokladaných vplyvov na právny poriadok SR.

Začiatkom roka 2025 po prvom stretnutí plánuje zriadiť pracovnú skupinu pre transpozíciu Smernice. Pracovná skupina by mala byť zložená zo spolugestorov, ako aj zo zástupkyň a zástupcov Výboru pre rodovú rovnosť.

K danému bodu sa rozvinula aj diskusia.

Záver: Výbor vzal informáciu na vedomie. (ZA 34, ZDRŽAL SA Θ , PROTI Θ)

➤ **Financovanie špecifických podporných služieb pre ženy zažívajúcich násilie a ich deti v kontexte nadchádzajúcej reformy financovania sociálnych služieb**

K bodu č. 8 bola prizvaná riaditeľka odboru sociálnych služieb, Mgr. Mária Machajdíková, ktorá daný bod uviedla.

MPSVR SR pripravuje koncepciu reformy financovania sociálnych služieb, ktorá predstavuje ideový základ reformy a novej legislatívy financovania sociálnych služieb. Koncepcia reformy súvisí s Komponentom 13 Plánu obnovy - Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť. Na jej príprave participuje aj pracovná skupina, ktorá sa pravidelne stretáva od jesene 2022. Je zložená zo zástupkyň a zástupcov verejnej správy, samosprávy, strešných profesijných organizácií, asociácií a platforiem poskytovateľov sociálnych služieb, formalizovaných rodičovských združení a platforiem. Cieľom je financovanie sociálnych služieb, primárne však zameraných na osoby odkázané na pomoc inej osoby z dôvodu veku alebo zdravotného znevýhodnenia.

Na domovskej stránke ministerstva je zverejnený návrh koncepcie reformy financovania sociálnych služieb (verzia z decembra 2023) a aj Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike (dáta za roky 2022 – 2023), ktorá analyzuje všetky druhy služieb.

Podstatou reformy je zaviesť financovanie na princípe osobného rozpočtu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby. T.j. ak niekomu po posúdení vznikne nárok na finančný príspevok, z ktorého si bude môcť hrať sociálne služby v zariadeniach alebo ambulantnou či terénnou

formou. Do tohto systému bude prenesený aj súčasný príspevok na opatrovanie a príspevky pre vybraných poskytovateľov sociálnych služieb z rozpočtovej kapitoly MPSVR SR.

Na jeseň 2023 bolo realizované stretnutie zamerané na ženy a deti zažívajúce násilie a v súčasnosti tieto služby, vrátane služieb krízovej intervencie, sú len načrtávané a budú finalizované až v 3Q - 4Q/2024.

Legislatíva má byť schválená do konca roka 2025.

Otvorenými otázkami v rámci internej diskusie nateraz ostávajú:

- Zariadenia núdzového bývania - či ich zaradiť medzi pobytové formy sociálnych služieb krízovej intervencie, alebo či svojím charakterom presahujú oblasť sociálnych služieb a je potrebné zvážiť ich prepojenie s inými rezortami zavedením špecifickej legislatívy, ktorá právne ukotví aj tzv. bezpečné ženské domy;
- Otvorenou otázkou zostáva aj poradenstvo a služby pre cieľovú skupinu obetí domáceho násillia a prepojenie s inými rezortami v jeho rôznych formách a zadefinovať jasnejšie vzájomné prepojenie;
- krízové linky;
- služby na zosúladzovanie pracovného a rodinného života – jasle, opatrovatelky detí a detských skupín, detské skupiny.

Viac info na: <https://www.mpsvr.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/>

K danému bodu sa rozvinula aj diskusia.

Záver: Výbor vzal informáciu na vedomie. (ZA 34, ZDRŽAL SA Θ, PROTI Θ)

➤ **Zachovanie a posilnenie inštitúcií v oblasti rodovej rovnosti a násillia páchaného na ženách**

K bodu č. 9 bola prizvaná vedúca Koordinačno – metodického centra pre prevenciu násillia na ženách (KMC), Mgr. Barbora Burajová, PhD., ktorá aj daný bod uviedla.

Informovala o súčasnej činnosti KMC, ktoré spolu s Národnou linkou pre ženy zažívajúce násillie (NLŽ) funguje v rámci Inštitútu pre výskumm práce a rodiny (IVPR). KMC pôsobí od roku 2015 v rámci MPSVR SR a NLŽ od roku 2014. Ich financovanie je od vzniku až po súčasnosť zabezpečované prostredníctvom projektov (nórsky finančný mechanizmus, ESF).

V súčasnosti je činnosť KMC podporená z nórskeho finančného mechanizmu do 04/2024. Ukazovatele o činnosti KMC a NLŽ sú pravidelne zverejňované v rámci výročných správ IVPR ako aj odpočtov Národného akčného plánu pre prevenciu a elimináciu násillia na ženách, ale aj správ o plnení plánu na vykonávanie rezolúcie č. 1325 BR OSN.

KMC za posledných päť rokov vyvzdělalo 3081 profesionálov a profesionálok (napr. PZ, ÚPSVaR /SPO detí a soc. kurately/, SAK).

NLŽ prijíma ročne 3000 hovorov, z toho je v kontakte s 500 – 600 ženami, ktoré zažívajú násillie, a ďalšími 300 – 400 klientami, ktorí sú v kontakte so ženami zažívajúcimi násillie. Cieľom linky je posilnenie každej volajúcej osoby a súčasne aj nasmerovanie ženy ohrozenej násillím čo najskôr do dlhodobého poradenstva, ktoré vnímame ako kľúčové pre možnosť zmeny životnej situácie pre ženu a jej deti.

NLŽ sa v súčasnosti realizuje v rámci Národného projektu Prevencia a eliminácia násilia prostredníctvom liniek pomoci, ktorého jedným z partnerov je IVPR (ESF). Doba trvania podpory činnosti NLŽ je 36 mesiacov aj s inováciami a zvýšením dostupnosti služby.

K danému bodu sa rozvinula aj diskusia.

Záver: Výbor vzal informáciu na vedomie. (ZA 34, ZDRŽAL SA Θ, PROTI Θ)

➤ **Rôzne**

a) Výskum rodovo podmieneného násilia na ženách 2023: základné zistenia

K bodu č. 10a) bola prizvaná pani Zuzana Turkovič z Inštitútu výskumu práce a rodiny (IVPR), ktorá prostredníctvom PowerPoint prezentácie predstavila základné zistenia výskumu.

Výskum bol realizovaný v roku 2023 a autorom výskumu je Daniel Gerbery, PhD.

INFORMÁCIE O VÝSKUME:

- Spolupráca s Eurostatom - Pilotné overenie metodológie skúmania rodovo podmieneného násilia
- 5 000 žien vo veku 18 – 74 rokov, väčšina (72,8 %) žila v partnerskom vzťahu
- Dotazník
 - identický vo všetkých krajinách
 - Sexuálne obťažovanie (psychické, fyzické a sexuálne násilie) prenasledovanie (stalking)
 - Násilie v partnerskom a mimo partnerského vzťahu
- 2024 Podrobné výsledky, komparatívne štatistiky

NÁSILIE V PARTNERSKOM VZŤAHU:

- psychické násilie - 48,2 % (Ponižovanie, znevažovanie)
- fyzické násilie, vyhrážanie - 28 % (Hádzanie predmetov, fackovanie, strkanie, ťahanie za vlasy)
- násilie v súčasných vzťahoch - 11,7 %

NÁSILIE MIMO PARTNERSKÉHO VZŤAHU:

- skúsenosť s násilím – 16,7 %
- sexuálne násilie – 6 %
- Fyzické násilie a vyhrážanie mimo partnerského vzťahu pochádzalo najčastejšie od ľudí, ktorých obeť poznali (priatelia, spolužiaci, kolegovia)

OBŤAŽOVANIE NA PRACOVISKU:

- 50 % - Nevhodné/neprijemné pohľady; nedôstojné sexuálne vtipy, urážlivé poznámky o tele alebo súkromnom živote
 - 22 % - Skúsenosť so sexuálnym obťažovaním na súčasnom pracovisku
 - Informácie o tom, kde možno vyhľadať pomoc v prípade obťažovania: 47 % respondentiek
- Len každá štvrtá žena, ktoré počas posledného roka zažilo obťažovanie na pracovisku, sa rozhodla niekoho o ňom informovať (najčastejšie krízová linka a nadriadený/nadriadená)

PRENASLEDOVANIE:

- 32,1 % - Nevyžiadané správy

- Ženy sú prenasledované najmä osobami, ktoré poznajú (najmä muži). Približne tretina žien si zmenila telefónne číslo, emailovú adresu alebo odišla zo sociálnej siete

CIELE A VYUŽITIE VÝSKUMU:

- 1) Overenie metodológie (nástroje merania) - Vytvorenie základu pre zisťovania realizované v budúcnosti
- 2) Komparácia - Získať porovnateľné údaje o násilí páchanom na ženách
- 3) Slovensko - Priniesť údaje, ktoré obohatia existujúce poznania a verejnú diskusiu

K danému bodu sa rozvinula aj diskusia.

Predseda žiadala zástupkyňu IVPR, aby neskôr dodala aj celkové výsledky, ktoré následne budú distribuované členkám a členom VRR.

Záver: Výbor vzal informáciu na vedomie. (ZA 34, ZDRŽAL SA Θ, PROTI Θ)

b) Informácia o výzve mimovládnych organizácií k novele Trestného zákona

Bod č. 10b) predstavila Mgr. Adriana Mesochoritsová z OZ Možnosť voľby. Text výzvy:

“Napravte zásahy do práv obetí trestných činov

Stanovisko k prijatej novele Trestného zákona

Národná rada Slovenskej republiky schválila 8. februára 2024 nadpolovičnou väčšinou hlasov novelu Trestného zákona, ktorý skracuje premlčaciu dobu aj pri trestných činoch znásilnenia.

My, odborníčky a odborníci poskytujúci prežívším sexuálneho násillia a zneužívania – dospelým aj deťom – podporu a pomoc, ako aj tí, čo skúmame túto problematiku a pracujeme na zlepšení ochrany práv ľudí vystavených násilliu, vyjadrujeme hlboké znepokojenie nad zmenami, ktoré prijatá novela Trestného zákona prináša.

Poznáme mená a vidíme tváre konkrétnych ľudí – najmä žien a detí –, ktorých sa zmeny dotknú.

V praxi tieto zmeny znamenajú napríklad to, že všetky doteraz nevyšetrené prípady znásilnení z rokov 2004 až 2014 budú premlčané a **páchatelia nepostihnuteľní**. Ide nielen o nenahlásené prípady, ale aj o situácie, keď bolo trestné oznámenie už podané, ale polícia doteraz nikoho neobvinila.

Súbor zákonov **neprechádzal riadnym pripomienkovým konaním**, a tak sa môžeme len domnievať, čo viedlo jeho navrhovateľov a navrhovateľky k týmto zmenám.

Zdôvodnenia, ktoré nám ponúkli v rozprave, nie sú založené na odbornom poznaní problematiky násillia. Naopak: sú hlboko dehonestujúce voči ľuďom, ktorí sexuálne násillie a zneužívanie prežili, a jednoznačne ukazujú, že v našej spoločnosti stále pretrvávajú mýty, ktoré spochybňujú ich **bolesť, strach a poníženie**.

Svojimi vyjadreniami vyslali poslanci a poslankyne hlasujúce za zmenu novely signál všetkým znásilneným osobám a sexuálne zneužívaným deťom, **že im nebudú veriť**. A že ak po rokoch naberú odvahu hovoriť, bude to už len ich problém – a to aj v prípade, ak pôjde o páchatel'a, ktorý znásilnil viacero žien alebo zneužil desiatky detí. Podľa novely sa budú brať do úvahy iba tie obeť znásilnenia, ktorým ublížil za posledných 10 rokov.

* * *

Aj slová dokážu ubližovať. Už samotné znenie zákona a spôsob, akým sa o sexuálnom násillí hovorí, môžu v spoločnosti posilniť atmosféru, v ktorej budú obeť so svojim strachom,

ponížením a bolesťou **opätovne osamotené**. Môže sa stať, že budú ustrašené až do takej miery, že trestné činy radšej nenahlásia, aby sa nestali terčom výsmechu či spochybňovania. Dlhé premlčacie doby v prípade znásilnení majú svoje opodstatnenie.

Mnohé ženy majú vážne dôvody na to, aby znásilnenie nenahlásili „hneď“. Niekedy znásilnenie neohlásia preto, že s násilníkom žijú v jednej domácnosti, majú s ním deti a bezpečnejšie, než okamžite odísť, je pre ne nejaký čas v nej zotrvať. V niektorých prípadoch Vyžiadať prístup na úpravy zaváži skutočnosť, že nemajú kam ísť, no oveľa častejšie ich odrádza najmä vedomie, že po **ohlásení násillia** by k nim páchatel mohol byť ešte násilnejší. Jednoducho sa **boja o svoj život**. Alebo sú ešte deťmi a nikto im neverí, že im „toto“ môže robiť ich blízky človek. Alebo patria do skupín zraniteľných ľudí – napríklad majú telesné, nezriedka aj mentálne znevýhodnenie alebo sú vo vysokom veku a nedokážu presne popísať, „čo sa im deje“, a polícia tak násilníkov odhalí často až vtedy, keď spáchajú doslova sériu takýchto činov.

* * *

Popri skrátaní premlčacej doby v prospech páchatel'ov novela neprináša **žiadnu pozitívnu zmenu pre obeť**. Naopak, podkopáva desaťročia budovanú ochranu ich práv a bazálny pocit istoty.

S tým sa ako odborníčky a odborníci z **pomáhajúcich profesií** nevieme a nemôžeme stotožniť. Poličky a politici, ktorí zneužívajú moc na regresívnu zmenu status quo, tak maria desaťročia vývoja legislatívy a spochybňujú dlhoročné odborné výskumy aj osobné, vypovedané skúsenosti tých, čo prežili znásilnenie. Na základe rigidných predsudkov, nedostatku odborných znalostí vytvárajú precedens, ktorý **už teraz ubližuje** stovkám obetí násilných činov.

Takéto **konanie mocných**, tých, ktorí rozhodujú o kvalite života nás všetkých, považujeme, so všetkou expertnou skúsenosťou, ktorú máme, za neprípustné.

* * *

Naše profesie sa nazývajú **pomáhajúcimi**. Sme s ľuďmi vtedy, keď sa ocitnú v ťažkostiach, vchádzame do ich súkromia a najhlbšej intimity. Spreádzame ich obdobiami, v ktorých zápasia s bezmocnosťou či strachom, hľadajú cestu von z neľahkých situácií. Naším poslaním je pomôcť im mobilizovať vnútorné zdroje a nájsť spôsoby, ktoré **povedú k úľave** a zlepšeniu ich životov.

* * *

Pripomíname, že k novele Trestného zákona došlo v čase, keď Rada Európy a Európsky parlament dosiahli politickú zhodu o smernici zameranej na zastavenie násillia páchaného na ženách a domáceho násillia a zhodli sa na opatreniach zameraných na predchádzanie znásilneniu a zvýšenie kultúry súhlasu.

* * *

Vyzývame poslancov a poslankyne, aby v ďalšom kroku napravili ubližujúce a škodlivé zásahy do práv obetí, ktoré novela Trestného zákona v tejto podobe prináša. Vyzývame ich, aby neskracovali legislatívne procesy a procesy potrebné na dosiahnutie spravodlivosti, neuzurpovali si priestor dialógu mocenským spôsobom a nevytláčali odborné názory na okraj.”

K danému bodu sa rozvinula aj diskusia.

Predsedaajúci informoval, že dnes ráno zasadala vláda SR, ktorá okrem iného, schválila aj Novelu Trestného zákona s účelom zachovania pôvodnej dĺžky premlčacích dôb (20 rokov)

pri násilných trestných činoch, ako je znásilnenie či sexuálne zneužívanie. Vláda zároveň odporúčila parlamentu schváliť úpravu v skrátenom legislatívnom konaní.

Záver: Výbor vzal informáciu na vedomie. (ZA 34, ZDRŽAL SA Θ, PROTI Θ)

- c) Ústna informácia tajomníčky VRR, že v budúcnosti bude musieť výbor pristúpiť k aktualizácii štatútu VRR, z dôvodu vzniku nového Ministerstva cestovného ruchu a športu SR a premenovania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na Ministerstvo výskumu, vývoja a mládeže SR. Prípadné ďalšie podnety na aktualizáciu Štatútu VRR môžu zasielať na mail: vrr@employment.gov.sk.

- d) Ústna informácia tajomníčky VRR, resp. pripomienka rezortom, ktoré ešte nezaslali vyplnený *Dotazník OECD o kombináciách politík na podporu rodovej rovnosti*, aby tak čo najskôr urobili., nakoľko termín dodania je 23.02.2024.

Na záver štátny tajomník ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR pán Branislav Ondruš poďakoval členkám a členom výboru za ich aktívnu účasť a ukončil zasadnutie Výboru pre rodovú rovnosť.

V Bratislave, dňa 23. februára 2024

Zapísala:

Mgr. Hana Špaleková, v.r.

tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Schválil:

Mgr. Branislav Ondruš, štátny tajomník, v.r.

poverený predsedajúci zasadnutiu Výboru pre rodovú rovnosť